

Eiro ieviešanas ietekme uz tautsaimniecību

Daina Paula

Latvijas Bankas Monetārās politikas pārvaldes
Makroekonomikas analīzes daļas galvenā
ekonomiste

2014. gada 18. decembrī

Sabiedrības ieguvumi no Latvijas pievienošanās eiro zonai

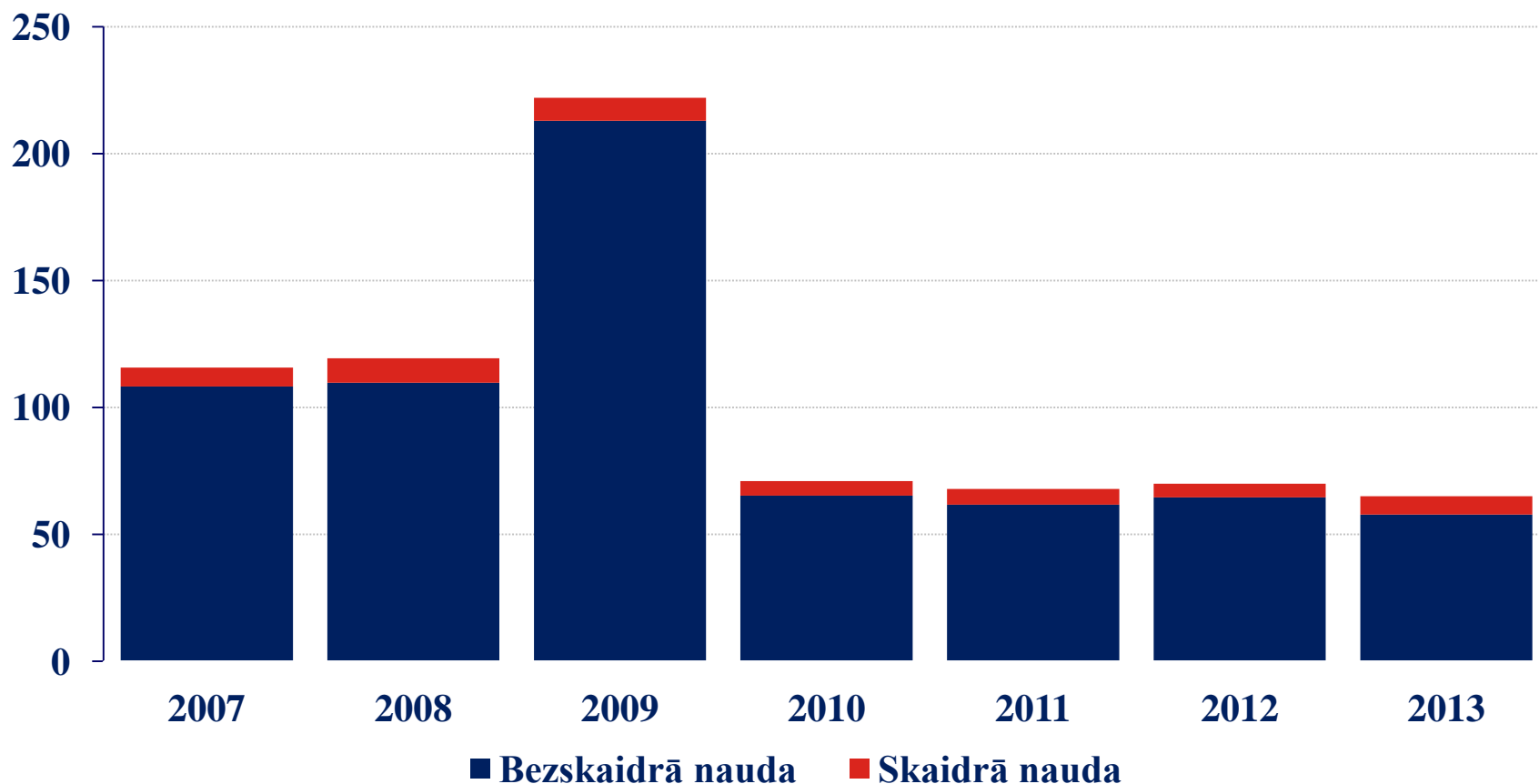
- Tūlītējie, tiešie, samērā viegli izmērāmie ieguvumi;
- vidēja – ilgtermiņa un netiešie ieguvumi
- Bažu neīstenošanās

Tūlītējie, tiešie, samērā viegli izmērāmie ieguvumi

- Ietaupījums no EUR/LVL konvertācijām ~ **70 milj. eiro gadā**
 - daļa no tā ir mājsaimniecību tēriņi par valūtas maiņu, konvertējot maksājumus un skaidru naudu, piem., ceļošanai; naudu no ārvalstu pārskaitījumiem tēriņiem Latvijā u.tml.;
- Ietaupījums no būtiski samazinātām SEPA kredītu pārvedumu komisijas maksām ~ **100 milj. eiro gadā**;
 - SEPA kredīta pārvedumiem eiro maksa samazināta no 7.11 uz 0.36 EUR;
 - Latvijas Pasta pārrobežu maksājumu pārvedumu maksa samazināta no 14.23 uz 0.71 EUR;
 - daļa no tā ir mājsaimniecību tēriņi par naudas pārskaitījumiem
- Ietaupījums budžetā no zemākām parāda apkalpošanas izmaksām ~ **50 milj. eiro 2014. gadā** (līdzekļi, kas nav jātērē šim mērķim, bet ko var izlietot citādi)

LVL/EUR konvertācija 2007. - 2013. gadā Latvijas uzņēmumiem un iedzīvotājiem izmaksāja 730 milj. EUR; 2014. gada ģeopolitisko apstākļu kontekstā te ir svarīgi, ka izzudis devalvācijas rēgs, jo 2009. gadā tas būtiski palielināja konvertāciju apjomu

EUR/LVL valūtas maiņas izmaksas banku un valūtas maiņas iestāžu klientiem (milj. EUR)

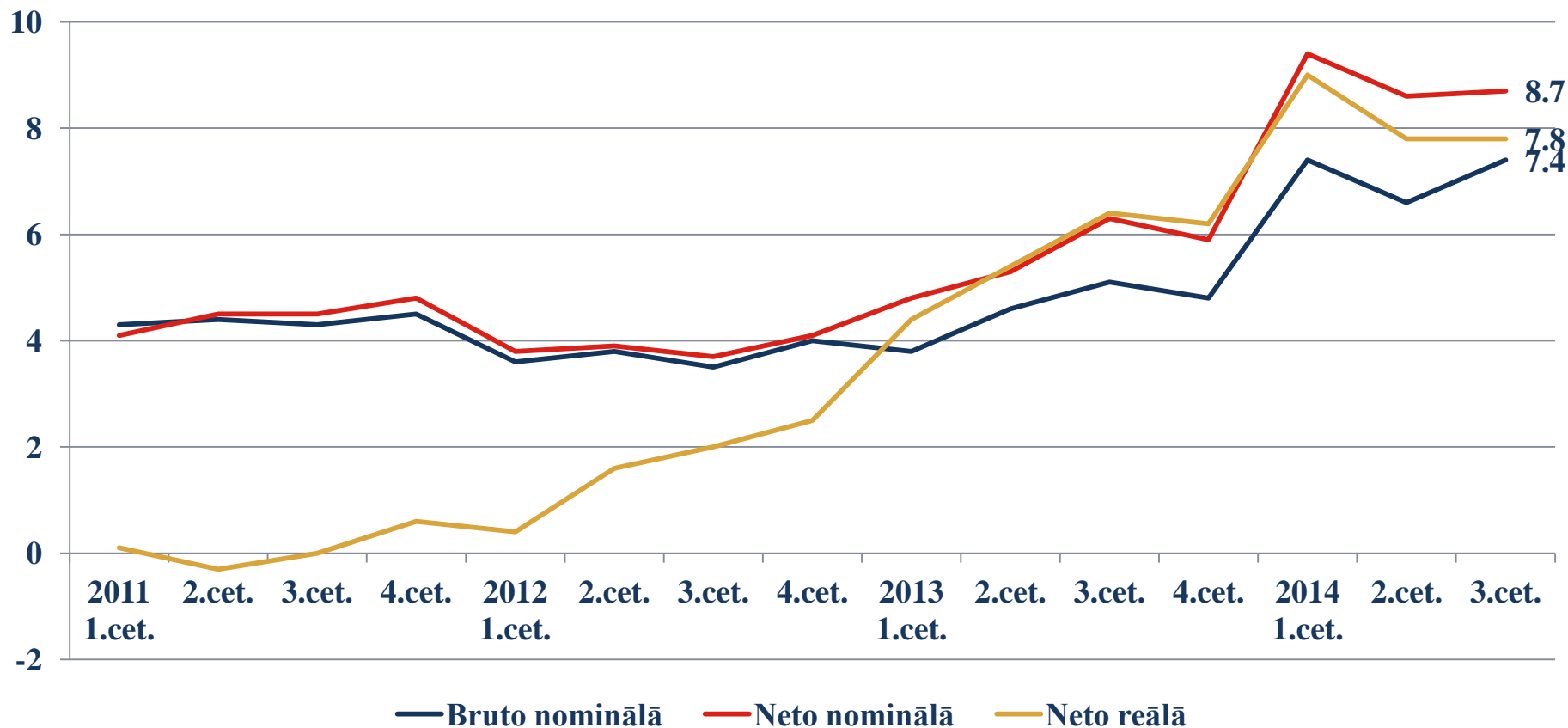

Nepiepildījušās bažas

- Par pirktspējas zudumu inflācijas dēļ vai *naudas reformas negodīguma* dēļ:
 - lati tiek mainīti uz eiro mūžīgi;
 - inflācija ir zema (0.1-0.2pp no tās varētu būt saistīta ar vienreizējām eiro ieviešanas izmaksām, apaļu un pievilcīgu cenu uzturēšanu);
 - algas un pensijas turpina augt, arī reālā izteiksmē
- par simbolu izzušanu:
 - nacionālie simboli ir saglabāti uz apgrozības monētām un turpina tikt kalti arī uz īpašajām apgrozības un jubilejas un piemiņas monētām.

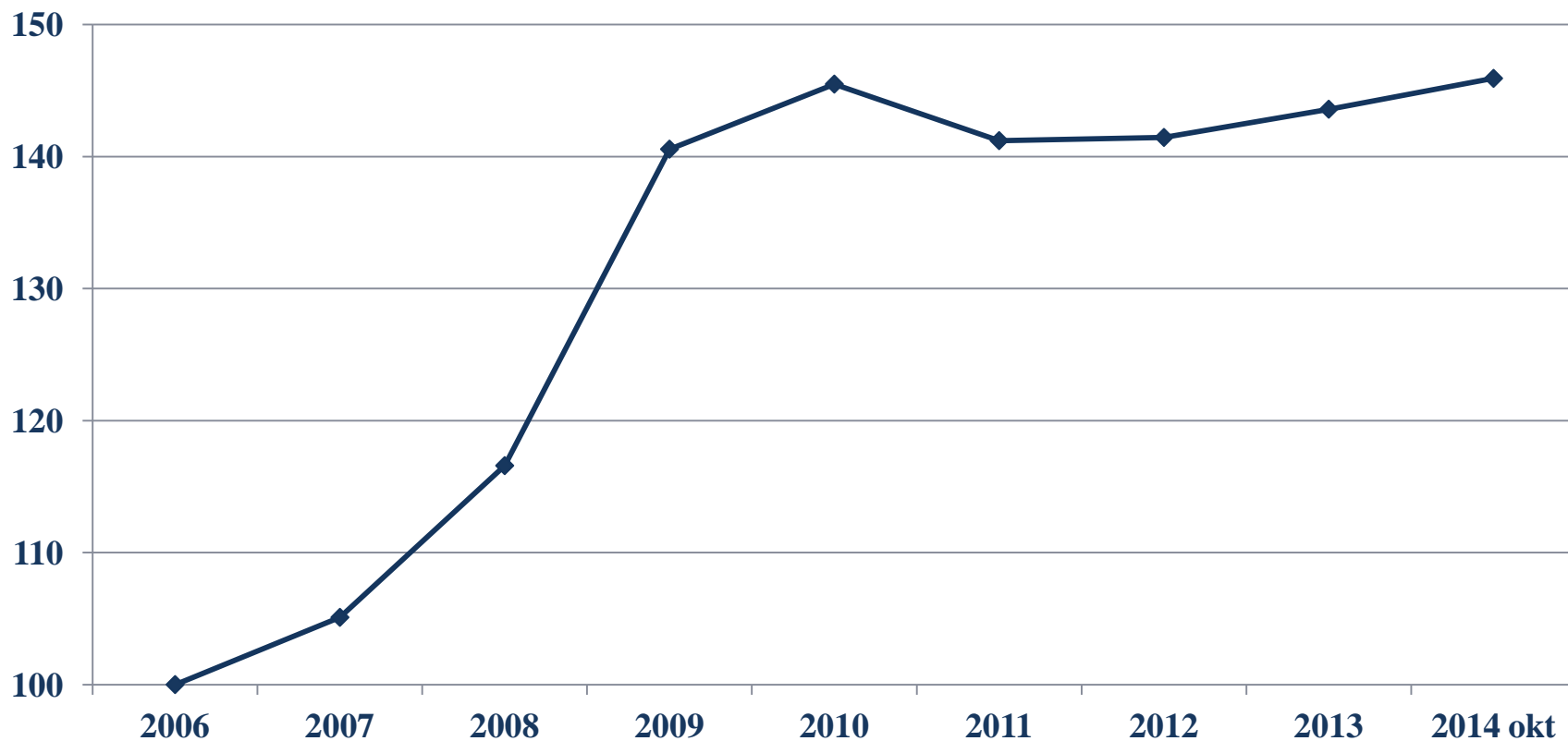
Vidējās algas kāpums būtiski pārsniedz inflāciju

Vidējās mēneša darba samaksas (par pilno slodzi) gada pieauguma temps (%)

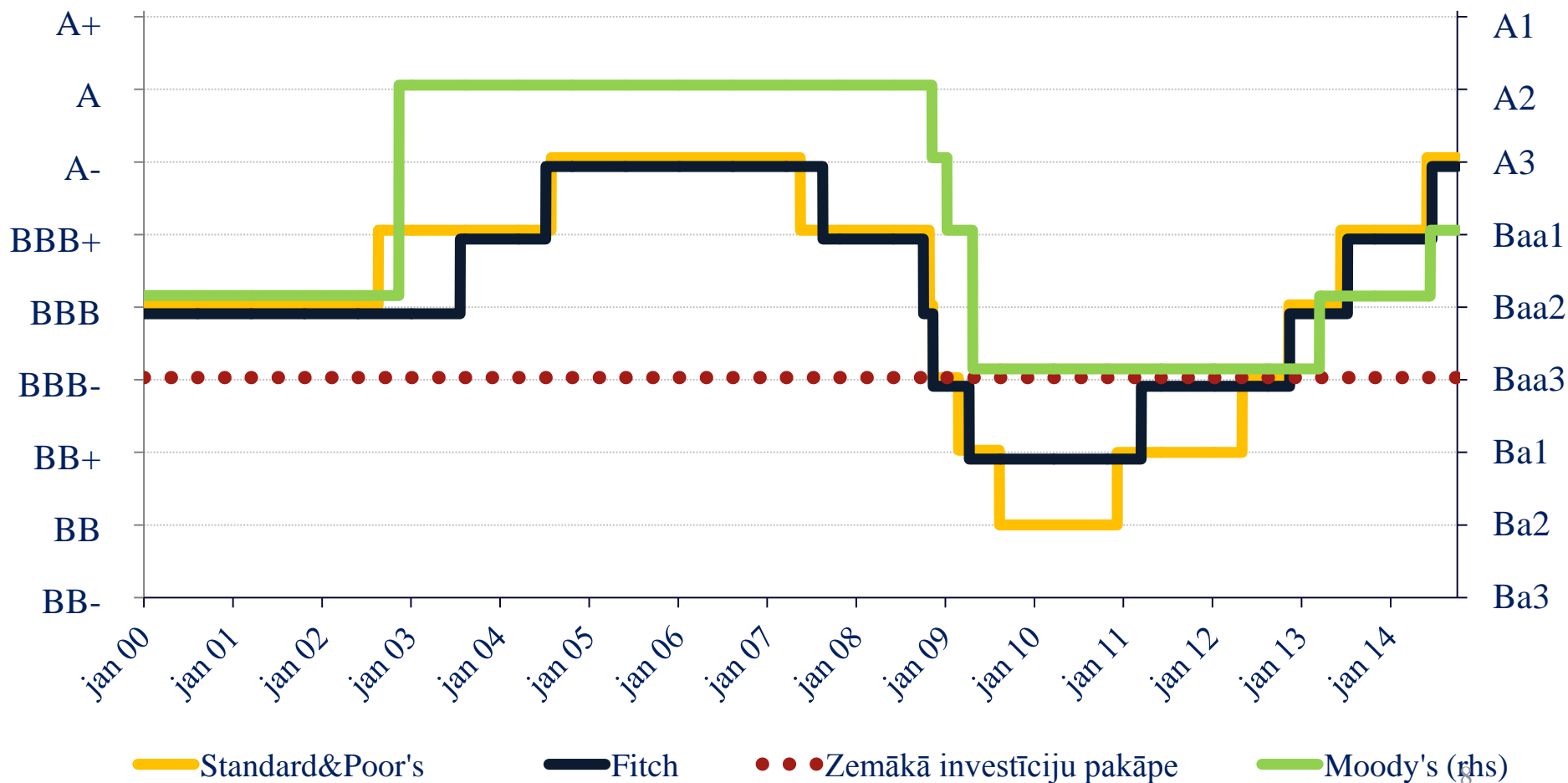
Vidējā vecuma pensija un tās pirktspēja turpina augt arī pēc eiro

Vidējās vecuma pensijas indekss (2006 = 100%)

Stabilā tautsaimniecības attīstība un eiro ieviešana ļāvusi nozīmīgākajām reitingu aģentūrām paaugstināt Latvijas kredītreitingu

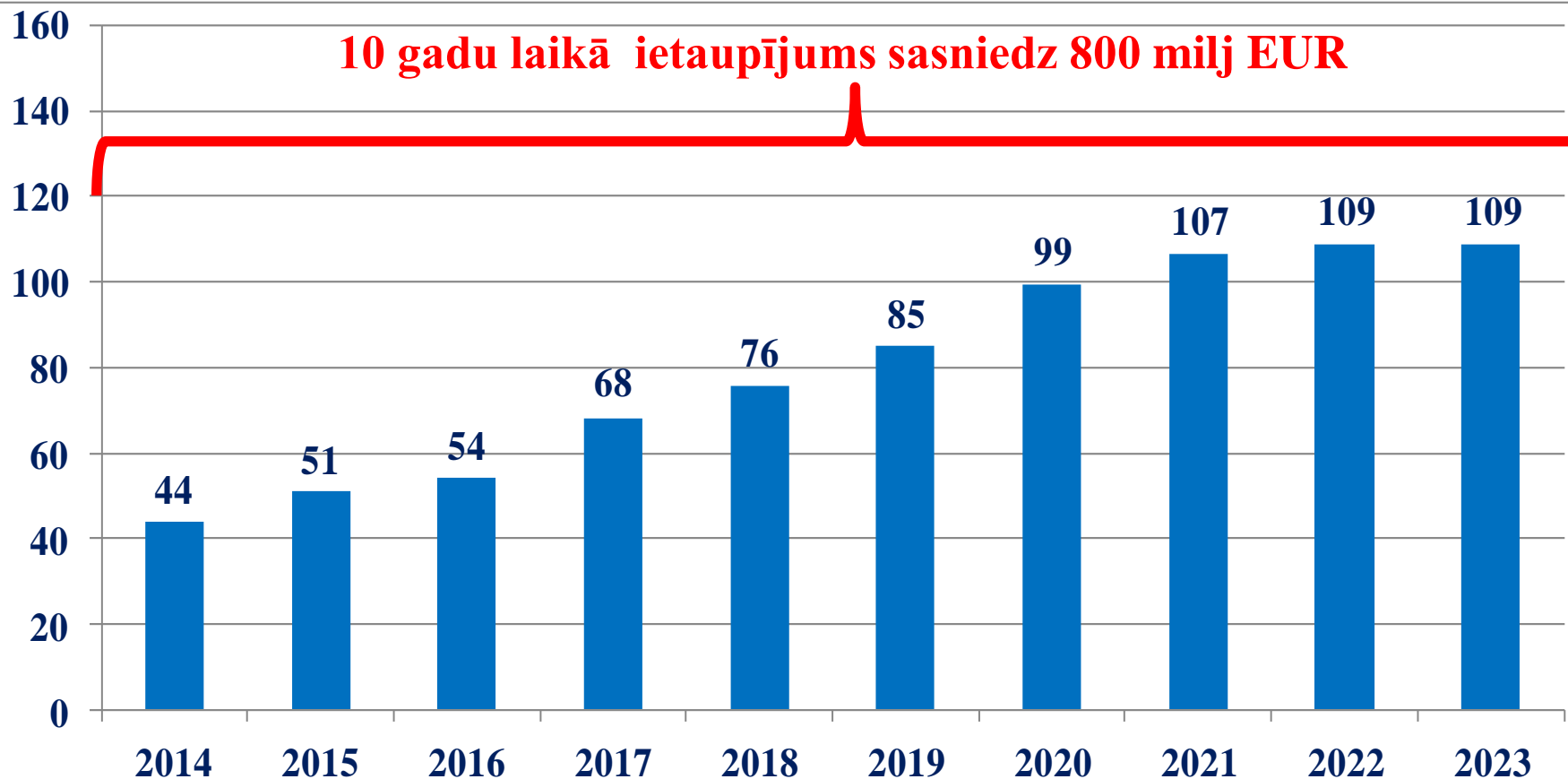
Latvijas ilgtermiņa valūtas saistību kredītreitings

Latvijas valsts budžets 10 gadu laikā procentu maksājumos ietaupa ap 800 milj. EUR

Papildu ikgadējie procentu maksājumi, kas varētu rasties, ja eiro nebūtu ieviests; turpinot aizņemties un pārfinansēt parādu finanšu tirgū, milj. EUR

10 gadu laikā ietaupījums sasniedz 800 milj EUR

LATVIJAS BANKA